18 Νοεμβρίου 2026

Παρέμβαση της Αιγύπτου στον ΟΗΕ για το τουρκολιβυκό μνημόνιο – «Απολύτως άκυρο και χωρίς νομική ισχύ»

/ Γενικά Θέματα

Η Αίγυπτος επαναβεβαιώνει την απόρριψη του τουρκολιβυκού μνημονίου χαρακτηρίζοντας το απολύτως άκυρο και χωρίς νομική ισχύ.

Συγκεκριμένα, με νέα ρηματική διακοίνωση προς τον ΟΗΕ, το Κάιρο απορρίπτει επίσης τις συμφωνίες για τους υδρογονάνθρακες και καταγγέλλει παραβίαση των κυριαρχικών του δικαιωμάτων.

Απαντώντας στους ισχυρισμούς περί επικύρωσής του από τη λιβυκή Βουλή, ξεκαθαρίζει ότι ακόμη και μια τέτοια επικύρωση δεν αλλάζει τη θέση της.

Το Κάιρο υποστηρίζει ότι το μνημόνιο και οι ενέργειες που βασίζονται σε αυτό παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο της θάλασσας. Απορρίπτει επίσης ως άκυρες τις συμφωνίες Τουρκίας–Λιβύης για τους υδρογονάνθρακες του 2022 και του 2025.

Παράλληλα, απορρίπτει τα θαλάσσια όρια που δήλωσε η Λιβύη, υποστηρίζοντας ότι επικαλύπτουν αιγυπτιακές θαλάσσιες ζώνες και παραβιάζουν τα κυριαρχικά δικαιώματα της Αιγύπτου στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και την υφαλοκρηπίδα της.

Η Αίγυπτος δηλώνει ότι επιφυλάσσεται να προστατεύσει τα δικαιώματά της απέναντι σε οποιαδήποτε απόπειρα προσβολής τους. Ταυτόχρονα, παραμένει ανοιχτή σε διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις με τις γειτονικές χώρες για την οριοθέτηση των θαλάσσιων συνόρων.

Το Κάιρο διευκρινίζει ότι οι διαπραγματεύσεις αυτές πρέπει να διεξάγονται «στη βάση των αρχών του διεθνούς δικαίου και δίκαιων και ισότιμων λύσεων, κατά τρόπο που να εξυπηρετεί τα κοινά συμφέροντα», διατηρώντας παράλληλα στο ακέραιο «όλα τα δικαιώματά του σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο».

«Η φερόμενη κύρωση δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι το μνημόνιο παραμένει άκυρο»

Στη ρηματική διακοίνωσή της, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Αιγύπτου στον ΟΗΕ τονίζει ότι το Κάιρο διατηρεί αμετάβλητη τη θέση του έναντι της τουρκολιβυκής συμφωνίας του 2019.

«Η Αίγυπτος απορρίπτει το Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ της κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Τουρκίας και της κυβέρνησης Εθνικής Συμφωνίας του Κράτους της Λιβύης για την οριοθέτηση των περιοχών θαλάσσιας δικαιοδοσίας στη Μεσόγειο, το οποίο υπογράφηκε στις 27 Νοεμβρίου 2019, δεν το αναγνωρίζει και το θεωρεί απολύτως άκυρο και στερούμενο οποιασδήποτε έννομης συνέπειας», αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Η αιγυπτιακή πλευρά υπογραμμίζει ότι η θέση αυτή έχει ήδη διατυπωθεί σε προηγούμενες ρηματικές διακοινώσεις της προς τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, στις 23 Δεκεμβρίου 2019, 10 Απριλίου 2023, 9 Απριλίου 2024 και 8 Σεπτεμβρίου 2025.

Ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στις νομικές συνέπειες της πρόσφατης απόφασης του λιβυκού Κοινοβουλίου. Όπως επισημαίνεται, «η φερόμενη κύρωση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Λιβύης δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι το μνημόνιο παραμένει άκυρο και εξακολουθεί να μην παράγει οποιαδήποτε έννομη συνέπεια έναντι της Αιγύπτου».

Με τη διατύπωση αυτή, το Κάιρο καθιστά σαφές ότι, κατά την αιγυπτιακή θέση, η μεταβολή της στάσης του λιβυκού Κοινοβουλίου δεν αίρει τις θεμελιώδεις νομικές αντιρρήσεις που έχει εγείρει ήδη από το 2019.

Παράλληλα, η Αίγυπτος επαναβεβαιώνει ότι «το προαναφερθέν Μνημόνιο Κατανόησης και οποιεσδήποτε ενέργειες απορρέουν από αυτό παραβιάζουν τις

αρχές του διεθνούς δικαίου της θάλασσας, τις σχετικές διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982 και την καθιερωμένη πρακτική αναφορικά με την οριοθέτηση θαλάσσιων συνόρων».

Απόρριψη και των ενεργειακών συμφωνιών Τουρκίας – Λιβύης του 2022 και του 2025

Η αιγυπτιακή διακοίνωση δεν περιορίζεται στο μνημόνιο θαλάσσιας οριοθέτησης του 2019, αλλά επεκτείνεται και στις μεταγενέστερες συμφωνίες συνεργασίας Άγκυρας και Τρίπολης στον τομέα της ενέργειας.

Ειδικότερα, η Αίγυπτος επαναλαμβάνει ότι απορρίπτει τόσο το Μνημόνιο Κατανόησης που υπεγράφη στις 3 Οκτωβρίου 2022 μεταξύ της Τουρκίας και της κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας της Λιβύης για τη συνεργασία στον τομέα των υδρογονανθράκων όσο και το μνημόνιο που συνήφθη στις 25 Ιουνίου 2025 μεταξύ της Εθνικής Εταιρείας Πετρελαίου της Λιβύης (NOC) και της Τουρκικής Εταιρείας Πετρελαίου (TPAO).

Όπως αναφέρεται ρητώς, το Κάιρο «απορρίπτει αμφότερα τα μνημόνια και τα θεωρεί άκυρα και στερούμενα οποιασδήποτε απολύτως έννομης συνέπειας».

Η αιγυπτιακή διπλωματική αποστολή παραπέμπει, στο πλαίσιο αυτό, στην προηγούμενη ρηματική διακοίνωσή της, της 8ης Σεπτεμβρίου 2025 (A/80/386), στην οποία είχε ήδη καταγράψει τις αντιρρήσεις της έναντι των δύο συμφωνιών.

Αντιρρήσεις για τις μονομερώς ανακοινωθείσες θαλάσσιες οριοθετήσεις της Λιβύης

Ξεχωριστή αναφορά γίνεται στις εξωτερικές οριογραμμές των θαλάσσιων ζωνών που ανακοίνωσε η Λιβύη με ρηματική διακοίνωση της 27ης Μαΐου 2025 προς τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ (A/79/916).

Η Αίγυπτος δηλώνει ότι «απορρίπτει τις εξωτερικές οριογραμμές που ανακοίνωσε η Λιβύη και δεν τις αναγνωρίζει, καθώς επικαλύπτονται με τα δυτικά θαλάσσια όρια της Αιγύπτου στη Μεσόγειο Θάλασσα».

Περαιτέρω, η αιγυπτιακή πλευρά διατυπώνει ειδική αντίρρηση έναντι των ανατολικών θαλάσσιων ορίων που έχει ανακοινώσει η Λιβύη, περιλαμβανομένων των ανατολικών εξωτερικών ορίων της δηλωθείσας λιβυκής υφαλοκρηπίδας.

Σύμφωνα με τη ρηματική διακοίνωση, οι συγκεκριμένες οριογραμμές «βρίσκονται εξ ολοκλήρου εντός των θαλάσσιων ζωνών της Αιγύπτου, παραγνωρίζοντας τα

κυριαρχικά δικαιώματα της Αιγύπτου στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και την υφαλοκρηπίδα της στη Μεσόγειο Θάλασσα».

Η διατύπωση αυτή αποτυπώνει τη σαφή αντίθεση του Καΐρου στις λιβυκές θαλάσσιες διεκδικήσεις, τις οποίες θεωρεί επικαλυπτόμενες με περιοχές επί των οποίων η ίδια η Αίγυπτος προβάλλει κυριαρχικά δικαιώματα.

«Η Αίγυπτος υπογραμμίζει ότι οποιεσδήποτε συνέπειες ή αποτελέσματα ενδέχεται να προκύψουν από τη δήλωση της Λιβύης είναι απαράδεκτα», σημειώνεται στο έγγραφο.

Η αιγυπτιακή αποστολή παραπέμπει εκ νέου στις ρηματικές διακοινώσεις της 9ης Απριλίου 2024 και της 8ης Σεπτεμβρίου 2025, επισημαίνοντας τη συνέχεια και τη συνέπεια της θέσης της αναφορικά με τις λιβυκές θαλάσσιες αξιώσεις.

Ρητή επιφύλαξη για την προστασία των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Αιγύπτου

Το Κάιρο απορρίπτει εκ των προτέρων οποιαδήποτε πρακτική ενέργεια θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με επίκληση των τουρκολιβυκών μνημονίων ή των μονομερών λιβυκών δηλώσεων, εφόσον αυτή συγκρούεται με τα θαλάσσια όρια που έχει ανακοινώσει η Αίγυπτος.

«Η Αίγυπτος επαναλαμβάνει ότι απορρίπτει οποιαδήποτε μέτρα ή ενέργειες λαμβάνονται από οποιοδήποτε μέρος βάσει των προαναφερθέντων Μνημονίων Κατανόησης και των δηλώσεων της Λιβύης, τα οποία έρχονται σε αντίθεση με τα δηλωθέντα θαλάσσια όρια της Αιγύπτου», αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Στην ίδια παράγραφο, το Κάιρο προχωρεί σε ρητή επιφύλαξη των δικαιωμάτων του, υπογραμμίζοντας ότι «διατηρεί το δικαίωμα να προστατεύσει τα δικαιώματά του που κατοχυρώνονται από το διεθνές δίκαιο και να αντιταχθεί σε οποιαδήποτε απόπειρα προσβολής τους».

Πρόκειται για διατύπωση με ιδιαίτερη διπλωματική βαρύτητα, καθώς η Αίγυπτος δεν περιορίζεται στην αμφισβήτηση της νομικής ισχύος των επίμαχων συμφωνιών, αλλά επεκτείνει ρητώς τις αντιρρήσεις της και σε ενδεχόμενες ενέργειες εφαρμογής τους.

Ανοιχτή σε διαπραγματεύσεις με τα γειτονικά κράτη στη βάση του διεθνούς δικαίου

Η Αίγυπτος ολοκληρώνει τη διακοίνωση επαναβεβαιώνοντας την προσήλωσή της

στη διπλωματική οδό και στη διαπραγματευτική επίλυση των εκκρεμοτήτων θαλάσσιας οριοθέτησης. Ειδικότερα, δηλώνει ότι παραμένει «ανοιχτή και προσηλωμένη στη συνεργασία, τη διαβούλευση και τη διαπραγμάτευση με τα γειτονικά κράτη, με καλή πίστη, προκειμένου να επιτευχθούν συμφωνίες για την οριοθέτηση των θαλάσσιων συνόρων». Το Κάιρο διευκρινίζει ότι οι διαπραγματεύσεις αυτές πρέπει να διεξάγονται «στη βάση των αρχών του διεθνούς δικαίου και δίκαιων και ισότιμων λύσεων, κατά τρόπο που να εξυπηρετεί τα κοινά συμφέροντα», διατηρώντας παράλληλα στο ακέραιο «όλα τα δικαιώματά του σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο».

Με τη συγκεκριμένη αναφορά, η αιγυπτιακή πλευρά διαχωρίζει την απόρριψη των υφιστάμενων τουρκολιβυκών συμφωνιών και των μονομερών λιβυκών οριοθετήσεων από τη δυνατότητα επίτευξης μελλοντικών συμφωνιών θαλάσσιας οριοθέτησης με τα γειτονικά κράτη, μέσω διαπραγματεύσεων στη βάση του διεθνούς δικαίου.

Τέλος, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Αιγύπτου ζητεί από τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ τη διανομή της ρηματικής διακοίνωσης ως επίσημου εγγράφου της Γενικής Συνέλευσης, υπό το θέμα 74 της ημερήσιας διάταξης, καθώς και τη δημοσίευσή της στον ιστότοπο της Διεύθυνσης Ωκεάνιων Υποθέσεων και Δικαίου της Θάλασσας των Ηνωμένων Εθνών και σε προσεχή έκδοση του Δελτίου Δικαίου της Θάλασσας (Law of the Sea Bulletin).

Το Κάιρο επιδιώκει την επίσημη καταγραφή και δημοσιοποίηση των νομικών του αντιρρήσεων στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών, επαναβεβαιώνοντας τη θέση του έναντι τόσο του τουρκολιβυκού μνημονίου του 2019 όσο και των μεταγενέστερων συμφωνιών και θαλάσσιων διεκδικήσεων που θεωρεί ότι θίγουν τα κυριαρχικά του δικαιώματα στη Μεσόγειο.

briefingnews.gr